

rrerako utzen da, lehenago hartuak ziren zenbait bertso kontuan izan ez direlako.

Beste gabe, ohi dan otoitzarekin bukatu da batzarra.

Euskaltzainburua
LUIS VILLASANTE

Idazkaria
JUAN SAN MARTIN

1971-VII-4

Beskoitzen, 1971ko Uztailaren 4an, jaialdi eta biltzar idekia Leizarragaren ohorez, *Testamentu Berria* euskaraz lehen argitaratzearen 400. urteburuan.

Goizeko hamarretan herri-meza konzelebratua, Diharce "Iratzeder", Villasante, Lafitte eta Irigarai gazteak ofiziatua. Diharce jaunaren hitzak, euskaraz lehen aldiz Kristoren hitzak idatzi zituen Leizarragari eskainiak ziren, Kalbinista ba zen ere, kristau zenez.

Meza ondorean, jendez beterik egoan eliza eta herriko-etxearen tarteetan den plazatxoa, beraskoiztar eta herbestekoz. Hamaika t'erdietan, herriko-etxearen atadian, Jean Eyherabide auzapez jauna mintzatzan da, han bilduak herriaren izenean agurtuaz, Euskaltzaindiari ongi-eto-rria emanaz eta Leizarraga beraskoiztarra goretsiaz. Bukatzeko, herriko-etxearen sarreran oroit-harri bat agerian jartzen du, hitz horiekin: "Beraskoiztarrek Joanes Leizarraga idazleari".

Beskoitzeko kantari andana batek, Leizarragaren ohorezko kanta bat eman du, hara heldu direnen entzungarri.

Plazan, Zabala txistulariaren doinuz herriko gazte eta gaztetxo andana dantzatu da.

Ondoren, herriko-etxeko gela nagusian Euskaltzaindiaren bilera hasi da, herriari begira antolatua. 57 entzulo kontatu ditugu bildu direnen arteko, herritarrak, herbesteko euskaltzale, Euskaltzaindiaren laguntzaile eta euskaltzainak. Mahaiburuan, Jean Eyherabide auzapeza, Villasante euskaltzainburua, Haritschelhar buru-ordea, Lafitte, Lafon eta Akesolo hizlariak eta idazkaria. Horiez gainera, bertan dira beste euskaltzain hauek: Arrue, Dassance, Diharce, Eppherre, Irigaray, Irigoyen, Larzabal eta Zavala.

Lehenengoz Villasante jauna mintzatzan da, bilduak, Beskoitzeko herria, harrera bikaina egin digun auzapez jauna eta erretore jauna agurtuaz; zerek ekarri gaituen adierazten du eta hizlariak presentatzen ditu. Bukatzeko, Eyherabide auzapez jauna eskertzen du.

Jean Haritschelhar euskaltzainburu-ordeak, Piarres Duny Petre-ren ("Piarres Hegitua") letra irakurri du, bertsoz egina, Leizarraga zena eta biltzarkideak agurtuaz: eta, ondoren, hizlariei hitza eskaintzen die.

Lino Akesolo jauna Leizarragaren garaiari buruz, batez ere garai haretan eta orduarte euskaraz idatzi zenari buruz. Orduan iratzartu zen giroari eskerrak sortu ahal izan zela Axular bezalako idazlea.

Piarres Lafitte jaunak jarraitzen du, Leizarraga nor zen adieraziaz. Orainarte izkutuan ziren puntu asko agerrera zuten ditu, eta beragandik lehen aldiz jakiten dugu Leizarraga 1506 urtean jaioa zela, eta *Testamentu Berria* euskaratzen hasi zenean hirurogei urte hurbil zituela.

René Lafon irakasle jaunak, euskaraz honek ere, Joanes Leizarraga itzulari eta idazkarj bezala agertzen digu; errege-bideko euskara hura, Lapurdi-Baxenabarren oinharriturik, euskalki orotarik baliaturik egina zuela, eta bere lehen lanetatik azkenekoetara agertzen den eboluzioko xehetasun batzuk adierazten ditu.

Hitzaldiak finitzean herriko-etxeak ahamena eskaini du biltzarki-dezentzat.

Bazkaria, Beskoitzeko Salingo jatetxe batean. Bazkalondoan, Haritschelhar jaunak irakurri du Montzon eta Alvarez Enparantza laguntzaileen agurrezko gutuna. Villasante euskaltzaniburuak, EUSKERA aldizkariaren batzordekoen gogoia agertu du, aldizkari honetan Leizarragaren *Testamentu Berria* argitaratzeko, egun Akesolo, Lafitte eta Lafon jaunak eman dituzten hitzaldiak hitzaurre bezala jarririk; nahiz ortografia berrian jarria edo nahiz lehen argitalpena orriz-orri fotokopiaturik, zen bezala. Oso pozik entzun da berri hau.

Lafitte jaunak agertzen du, inglesak argitaratzeko gertu daudela, baina guk hemen 5.000 ale saldu ahal izateko bidea egingo bagendu. Baina, hainbeste lortzea nekeza denez, guk gure aldetik egin beharko dugula argitalpena.

Bazkalondoko solasaren bukaeran Arrue jaun euskaltzaina mintzaten da, mugaz alde batekoen izenean bestaldekoiei anaitasuna agertuaz eta elkartasunean irauntzea eskatuaz.

Solas horietan elkar ezagutzen ez ziren anitzek izan dute kontaktu personala egiteko aukera, eta egintza asmoz beteriko elkarrizketak girotu zuten Beskoitzeko egunaren bukaera.

Euskaltzainburua

LUIS VILLASANTE

Idazkaria

JUAN SAN MARTIN

1971-VIII-4

Donostian, Gipuzkoako Diputazioan, 1971eko abuztuaren 4an, arratsaldeko lauretan.

Bildu dira: Luis Villasante buru, Jean Haritschelhar buruordezko, Aita Damaso Intzakoa, Irigoyen, Lafitte, Lojendio eta Mitxelena euskaltzain jaunak; eta Akesolo, Altuna, Aresti, S. Basauri, Beobide, Berriatua, S. Garmendia, Intxausti, Kintana, Lizundia, Ruiz Urrestarazu, Sarasola eta Zatarain euskaltzain laguntzaile jaunak, San Martin idazkari dala.

Dassance, Diharce, Epherre, Erkiaga, Irigaray, Larzabal eta Zabala jaunak ezin etorria adierazi dute.

Ohi dan otoitzarekin hasi da biltzarra.

Maiatzeko agiria onhartzen da. Baina agiri hau onhartzean, Irigoyen jaunak argitasun batzuk eskatzen ditu Caja Laboral Popular-ek emandako 50.000 pezetak eralgitzeaz, maiatzeko agirian esaten denez: "Diru hau zernahitarako subentzio bezala ematen digute, batez ere gure biblioteka eraberritzeko", eta ia posible dan bibliotekara zenbat emango dan jakitea. Ekonomia aldetik hain urri gabiltzanez gero, ez dala posi-